

Högskolan i Gävle
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 785 I,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jana Hejzlar
08-563 088 19
Jana.Hejzlar@hsv.se
BESLUT

2011-06-14
Reg.nr 641-1312-11

Beslut om tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan i Gävle tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3.

Ansökan och ärendets hantering

Högskolan i Gävle har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande); docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet (ordförande); universitetsadjunkt Ingrid Bardon, Högskolan i Jönköping; universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack; universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad; professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi; universitetslektor Maud Ihrskog, Högskolan i Borås; professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge; docent Marléne Johansson, Åbo Akademi; docent Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad; professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo samt universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan. Lärosätet prövades för grundläraresexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 hösten 2010 och ansökan avslogs den 17 december 2010 (se beslut reg. nr 641-933-10). Inför den förnyade prövningen uppmanades lärosätet att i ansökan presentera ett nytt bedömningsunderlag avseende de aspekter som tidigare bedömdes vara otillfredsställande. Bedömargruppens yttrande bifogas, se bilaga 1.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid

examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen.

Bedömaregruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt dels en samlad bedömning. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen inte funnits anledning att ändra bedömningarna av tidigare godkända aspekter. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Ledamöter i bedömaregruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömaregruppens samlade bedömning är att Högskolan i Gävle har förutsättningar att ge grundläraresexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 med tillfredsställande kvalitet. Högskoleverket instämmer i denna bedömning och konstaterar att högskolan vidtagit relevanta åtgärder för att komma till rätta med de brister som förelåg enligt tidigare beslut. Högskoleverket noterar att högskolan i sina styrdokument inte tydligt har redovisat att det självständiga arbetet om 30 högskolepoäng, eller två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng, ska genomföras i ett eller två ämnen som studeras inom respektive inriktning. Detta är inte förenligt med de krav som ställs i examensordningen. Högskoleverket avser att följa upp att bristen åtgärdas.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Högskolan i Gävle tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Jana Hejzlar i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Cecilia Nordqvist och Joakim Palestro deltagit.

Lars Haikola

Jana Hejzlar

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
Ledamöterna i bedömggruppen

Högskolan i Gävle – grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och årskurs 1-3

Lärosätet prövades för grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 hösten 2010 och ansökan avsågs den 17 december 2010 (se beslut reg.nr 641-933-10). Det yttrande som utgjorde underlag för ovanstående beslut utmynnade i en negativ samlad bedömning, men det fanns likväl enskilda aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen våren 2011 inte funnits anledning att ändra bedömningarna av dessa tidigare godkända aspekter. Den samlade bedömningen byggs således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Utbildningens förutsättningar

Lärraresurs (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Bedömargruppens uppfattning är att antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i rimlig proportion till utbildningens beräknade omfattning. Högskolan har genom de senaste årens rekryteringar stärkt sin vetenskapliga kompetens, och lärraresursen består av vetenskapligt meriterade lärare samt lärare som besitter professionserfarenhet i en avvägd proportion. Vi finner vidare att lärarna har vetenskaplig och ämnesdidaktisk kompetens för undervisning och handledning inom utbildningen, men att det behövs ytterligare förstärkningar i matematik, naturorienterande ämnen och bild. Det finns en adekvat sammansättning av den samlade lärraresursen, men ett alltför stort antal olika lärare på kurserna kan innebära en risk för fragmentering av kunskapsinnehållet. Lärarna har den kompetens som krävs för att erbjuda den utbildningsvetenskapliga kärnan. Lärraresurserna för undervisning om och i praktiska och estetiska läroprocesser är något knappa. Avseende kompetensutveckling menar vi att lärarna ges reella möjligheter till denna.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärraresurs är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Vår bedömning är att utbildningen ges i en forskande miljö. Högskolan prioriterar forskning i temagrupper där det ingår forskare på högskolan, lärare i regionens skolor, doktorander och studenter, och självständiga arbeten kan genomföras inom temagrupperna. Utbildningen kommer även att ge förutsättningar för ett kritiskt, kreativt och reflekterande förhållningssätt, vilket kommer att stödjas av ovan nämnda temagrupper.

Utbildningsmiljön inbegriper en fungerande organisation som säkrar kvalitet och innehåll i den verksamhetsförlagda utbildningen.

Det bedrivs ett nationellt och internationellt samarbete. Högskolan har utvecklat samarbete i regionen på olika arenor och genom nätverk. Lärare och doktorander är involverade i olika nationella och internationella forskningsprogram.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen i den förnyade ansökan anger en tydlig struktur och ett tydligt innehåll för programmet med inriktning F-3 enligt de krav som högskoleförordningen ställer.

Även kursplanerna är nu mer väl genomarbetade i den förnyade ansökan. Kursplanerna för den utbildningsvetenskapliga kärnan är på ett tillfredsställande sätt kopplade till det specifika i inriktningen. De kommunikativa aspekterna av estetiskt lärande har stärkts.

Ansökan innehåller utkast till kursplaner avseende självständiga arbeten (examensarbeten) i svenska (15 alternativt 30 hp) respektive pedagogik och didaktik (15 alternativt 30 hp). Detta är inte i överensstämmelse med utbildningsplanen som anger att examensarbetet kan göras inom ett eller två ämnen. Om studenter ges möjlighet/tillåts att skriva examensarbete i pedagogik/didaktik är det oklart hur lärosätet säkrar examensordningens krav på ämnesstudier och ämnesdidaktik omfattande 165 högskolepoäng. Kursplaner för det självständiga arbetet i andra ämnen saknas.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument inte är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur och examination

Undervisnings-, och examinationsformer samt betygskriterier är i den förnyade ansökan beskrivna på ett tillfredsställande sätt men innehållet och litteratur i vissa kurser uppvisar brister. Litteraturlistorna har utökats och innehåller visst

inslag av internationell litteratur. Dock har kurslitteraturen i exempelvis kursen Litteraturundervisning och läsare svag koppling till utbildningens inriktning. Utbildningens övergripande progression har förtydligats men den ämne-teoretiska och ämnesdidaktiska progressionen i svenska och i matematik behöver utvecklas ytterligare.

Kurserna i svenska (30 högskolepoäng) och i matematik (två kurser om 15 högskolepoäng vardera) är nivåplacerade på grundnivå liksom alla övriga ämneskurser med undantag för engelska. Den enda kursen i engelska (15 högskolepoäng) är uppenbarligen felplacerad på avancerad nivå. Eftersom det självständiga arbetet endast får skrivas i svenska är det endast detta ämne i vilket studenterna kan få fördjupade kunskaper.

I kursplanen för ämnet samhällsorientering framkommer en ambition att redogöra såväl för det specifika ämnesinnehållet i de samhällsorienterande ämnen som för ämnesdidaktiska inslag. Den redovisade kurslitteraturen domineras dock helt av didaktiskt orienterad litteratur så att ämnesinnehållet framstår som svagt representerad.

Kursplanen i Naturvetenskap och teknik F-3 innehåller ingen specifik litteratur som utvecklar studenternas ämneskunskaper. Didaktisk litteratur förekommer men kursplanen är inte tillräckligt utvecklad för att slutsatser om kursens genomförande och examinationsformer ska kunna dras. Lärandemålen är generella och visar inte på någon specifik kunskap eller progression i ämnet. Forskningsförankrad litteratur i teknikdidaktik saknas. Ämnesdidaktiska moment kan tydliggöras, t. ex. är det oklart om innehållet i ämnesdidaktiken kommer att innehålla utvärdering och bedömning av naturvetenskap och teknik. Kursmomenten verkar fragmenterade och det finns behov av en integrerad syn på kursens helhet. Progressionen inom naturvetenskap och teknik är inte tydlig.

I det nya underlaget beskrivs tydliga kriterier för examination av den verksamhetsförlagda utbildningen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination inte är tillfredsställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Examinationskraven anges tydligt i de nya kursplanerna.

I den förnyade ansökan beskrivs på ett tillfredsställande sätt hur högskolan säkrar att utbildningen ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Högskolan i Gävle har förutsättningar att ge grundlärarutbildningen med inriktning mot arbete i förskoleklass och i grundskolans årskurs 1-3 med tillfredsställande kvalitet. Vi rekommenderar därför Högskoleverket att tillstyrka ansökan.

Bedömargruppen består av följande ledamöter:

Docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande),

Docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet (ordförande),

Universitetsadjunkt Ingrid Bardon, Högskolan i Jönköping,

Universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack,

Universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad,

Professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi,

Universitetslektor Maud Ihrskog, Högskolan i Borås,

Professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge,

Docent Marléne Johansson, Åbo Akademi,

Docent Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad,

Professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo,

Universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola